

Birkenes kommune

Retningslinjer ved graving i
eller langs kommunal vei
Birkenes kommune

Forord

Disse kommunale retningslinjene gjelder for graving i og ved kommunale veier og plasser i Birkenes kommune.

Retningslinjene er utarbeidet for Birkenes kommune av ViaNova Kristiansand AS.

Disse retningslinjene er vedtatt av Birkenes kommunestyre 08.02.2024.

Innhold

Forord	2
Innhold	3
1. Innledning	4
2. Planlegging, koordinering og søknad	4
2.1 Arbeider før søknad	4
2.2 Søknad om ledningstrase	4
2.3 Søknad om gravetillatelse	5
2.4 Behandlingstid	5
2.5 Hastesaker	5
3. Formelle krav	5
3.1 Krav til entreprenør	5
3.2 Eksisterende kabler og ledninger	6
3.3 Ekstra trekkerør	6
3.4 Dokumentasjon, kontroll og rapportering	6
3.5 Avslutning av arbeidet	6
4. Utførelse av gravearbeid og istandsetting	6
4.1 Kontroll og eventuell opprydding ved forurenset grunn	6
4.2 Graving i vei, gang- sykkelvei og fortau	7
4.3 Igjennfylling og istandsetting	7
4.4 Vinterarbeider	8
4.5 Microtrenching	8
4.6 Trær og grøntanlegg	8
5. Plassering av kabler og ledninger	8
6. Ansvar	9
7. Garanti/erstatninger	9
8. Gebyr	9

1. Innledning

Disse kommunale retningslinjene gjelder for graving i kommunale veier eller plasser i Birkenes kommune.

Hensikten med dette dokumentet er å etablere retningslinjer for hvordan Birkenes kommune skal saksbehandle og administrere legging av ledninger og graving i kommunale veier. Videre skal dokumentet også være til hjelp for de som søker om gravetillatelse.

Graving i veier og plasser medfører ulemper for trafikanter, gående, syklister, næringsdrivende og beboere i området, i tillegg til fare for redusert trafiksikkerhet. Dette dokumentet er derfor utarbeidet for å minimere slike ulemper og for å klargjøre de kravene som stilles til både ledningseiere og entreprenører som utfører gravearbeidet. Videre er det viktig å sikre at veier og plasser ikke påføres unødige skader eller forringet kvalitet.

For graving i riksveier skal søknad sendes til Statens vegvesen, mens det for fylkesveier skal søkes til fylkeskommunen. For private veier og grunn må grunneier gi gravetillatelse.

2. Planlegging, koordinering og søknad

Det skal søkes om tillatelse til graving, legging, flytting, reparasjon og fjerning av kabler og ledninger over, under og langs kommunal vei. Dette følger av veglova §§ 32 og 57, samt ledningsforskriften § 4. Søknadsplikten dekker veieiers eiendomsområde og alltid området innenfor 3 meter fra veikant, uavhengig av hvem som er grunneier.

Alle som ønsker å legge ledninger eller kabler i eller langs kommunale veier må søke Birkenes kommune om tillatelse. Dette gjelder uavhengig av om ledningseierne er privatpersoner, private selskaper eller offentlige etater.

Gravearbeider i, langs eller nærmere enn 3 meter fra veikant skal ikke starte opp før det foreligger skriftlig gravetillatelse og godkjenning av arbeidsvarslingsplan. Dette gjelder selv om det er en annen som eier den faktiske grunnen. Faktisk eier må også gi samtykke.

2.1 Arbeider før søknad

For å samkjøre graveprosjekter skal søker forhøre seg med andre relevante ledningseiere for å informere om muligheten til å legge rør mens arbeidet pågår. Dette kan for eksempel gjelde fiberkabler, vann- og avløpsledninger og strømkabler. Vi viser også til de krav som gjelder i Breddbandsutbyggingsloven.

2.2 Søknad om ledningstrase

Før det kan gis gravetillatelse må også traséen for ledninger og kabler godkjennes. Det kan søkes om godkjenning av trasé og gravetillatelse samtidig. Søknaden skal vise hvilke kabler og ledninger som er planlagt sammen med eksisterende ledningsanlegg og installasjoner. Det må også oppgis navn på ledningseier og kontaktperson hos ledningseier.

«Veimyndigheten skal gi tillatelse til etablering av ledningsanlegg når fordelene med ledningsanlegget og plasseringen av dette er større enn ulempene for veiinteressene og annen infrastruktur i vegen». Dette betyr at det skal gis tillatelse dersom ledningen ikke vil være til skade for veien, vedlikeholdet, trafikken eller fører til økte kostnader for kommunen. Ved et eventuelt avslag skal det gis saklig begrunnelse.

2.3 Søknad om gravetillatelse

Søknad skal være skriftlig og sendes kommunen. Som minimum skal søknaden inneholde:

- Beskrivelse av arbeidet:
Det skal legges ved kart som viser planlagt graveområde, inkludert planlagt gravedybde, og plan for istandsetting av vei (hvilke masser er tenkt brukt, utkiling mot eksisterende vei etc.). For større gravearbeider skal det vedlegges grøfteprofiler, eventuelle etappeplaner og annen nødvendig dokumentasjon.
Eventuelle konsekvenser for eksisterende kabler, ledninger, rekkverk, kummer, sluk, veilys og andre installasjoner skal beskrives. Hvis ikke annet er avtalt er det entreprenørens ansvar å reetablere dette.
- Ønsket oppstart og forventet avslutning av arbeidene.
- Uttalelse fra berørte parter:
Søker er ansvarlig for å innhente uttalelser fra berørte parter, som beboere, forretninger, trafikksekskap og lignende dersom deres virksomhet blir berørt av arbeidet. Dette skal dokumenteres i søknaden.
- Arbeidsvarslingsplan utarbeidet i henhold til Statens vegvesens håndbok N301 «Arbeid på og ved veg».

Normalt gis det ikke gravetillatelse i veier hvor dekke er nyere enn 3 år.

Kommunen skal varsles dersom arbeidene ikke kommer i gang eller ikke blir avsluttet til avtalt tid. Dersom arbeidene ikke blir avsluttet innen fristen, må de søkes om forlenget gravetillatelse. Hvis søknad om forlengelse ikke er sendt innen opprinnelig avtalt sluttdato, kan kommunen kreve nytt behandlingsgebyr.

2.4 Behandlingstid

Behandlingstid for søknader avhenger av prosjektets omfang og kompleksitet. Som hovedregel kan det forventes en behandlingstid på 3 uker.

2.5 Hastesaker

Brudd eller lignende på kabel eller vann- og avløpsrør, som krever omgående graving i vei, skal varsles til ansvarlig i kommunen. Så langt som mulig skal nødvendig påvisning av rør og kabler utføres. Ordinær søknad om gravetillatelse skal sendes kommunen parallelt med gravingen, så fort det lar seg gjøre.

3. Formelle krav

3.1 Krav til entreprenør

Godkjent gravetillatelse erstatter ikke byggetillatelse for «Tiltak» i henhold til plan og bygningsloven. Entreprenøren har ansvar for å sjekke om tiltaket er melde-/søknadspiktig i henhold til plan- og bygningsloven eller andre lover som kommer til anvendelse.

På forespørsel skal entreprenør kunne dokumentere at det er tegnet tilstrekkelig forsikring for ansvar overfor tredjepart.

Entreprenøren er ansvarlig for arbeidet og for at reglene i dette dokumentet følges.

Kommunen kan, avhengig av arbeidenes kompleksitet, kreve at entreprenør innehar kompetanse tilsvarende tiltaksklasse 1, 2 eller 3.

3.2 Eksisterende kabler og ledninger

Entreprenør skal skaffe seg nødvendige opplysninger om eksisterende kabler og ledninger, samt andre tekniske installasjoner. Nødvendige påvisninger skal være gjort før gravearbeidene kan starte.

3.3 Ekstra trekkerør

I nye utbyggingsområder skal det (vederlagsfritt) legges ekstra trekkerør som er egnet til fremføring av et fibernett og som skal disponeres kostnadsfritt av kommunen. Trekkerør skal termineres slik at rørene enkelt kan nyttiggjøres i fremtiden og samtidig ha tilfredsstillende beskyttelse mot ytre påvirkninger.

Ved alle gravearbeider kan kommunen forlange at det legges ned flere ekstra trekkerør. Disse trekkerørene vil eies av Birkenes kommune. Kommunen vil bekoste rørene og merkostnadene som disse rørene fører til.

3.4 Dokumentasjon, kontroll og rapportering

Entreprenøren er ansvarlig for alt arbeidet som utføres. Om ønskelig kan entreprenøren tilkalle kommunen før igjennomføring for å avklare konkrete forhold eller løsninger.

Utførelsen av gravingen skal dokumenteres med hvilke masser som er benyttet i igjennomføringa, blant annet forsterkningslag, bærelag og asfalt. Følgende kreves fotodokumentert:

1. Tilstand på gravestedet før oppstart. Det er spesielt viktig å dokumentere eventuelle skader på dekke, kantstein og lignende.
2. Grøft før igjennomføring
3. På veier med to lag asfalt: fresing og fortanning av slitelag.
4. Ferdig istandsatt areal
5. Reetablerte objekter, eksempelvis skilt, gatelys, rekkverk etc.

Alt av endring på, under, over og ved vei skal dokumenteres i henhold til krav i ledningsregistreringsforskriften. Måledata leveres til kommunen som veieier i henhold til krav som følger av «Forskrift om ledninger i offentlig veg». I tillegg leveres PDF-fil som viser de innmålte dataene.

3.5 Avslutning av arbeidet

Arbeidet blir ikke ansett som ferdig før ferdigmelding, innmålingsdata og annen dokumentasjon er mottatt hos kommunen og eventuell ferdigbefaring er gjennomført.

4. Utførelse av gravearbeid og istandsetting

4.1 Kontroll og eventuell opprydding ved forurenset grunn

Ved graving i områder hvor det er mistanke om forurenset grunn, skal det foretas prøver av massene i forkant. Ved større gravearbeider skal kommunen informeres i god tid. Pålegg om prøvetaking kan gis av kommunen. Hvis massene har forureningsverdier over fastsatte grenser, må det foretas en vurdering av hvor massene kan disponeres, jamfør forureningsforskriften.

Søker/entreprenør er ansvarlig for å sjekke opp i disse forholdene før gravearbeidene igangsettes.

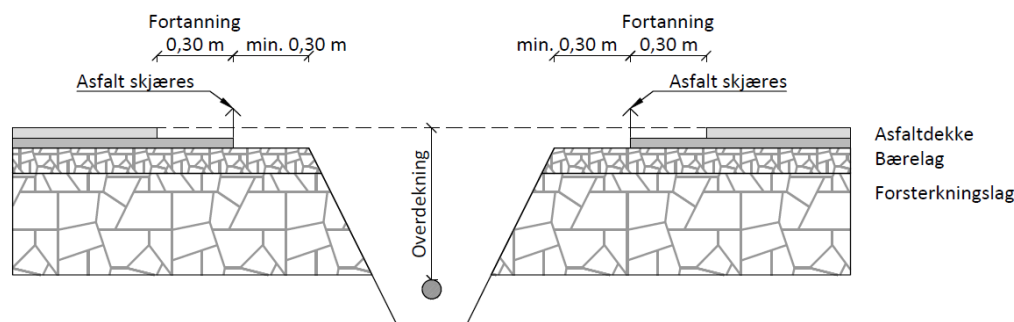
4.2 Graving i vei, gang- sykkelvei og fortau

Før gravearbeidene starter skal asfaltdekker skjæres minimum 0,3 meter utenfor prosjektert topp grøftekant, slik at asfaltdekket ikke undergraves og skades. Prinsipp er vist i figur 1.

Søker/entreprenør har ansvar for at grøfteprofilen utformes slik at ras unngås og hensynet til arbeidssikring ivaretas. Dette gjelder også sikkerheten for alle trafikanter ved gravestedet.

Ved graving inntil kummer skal disse alltid frigraves for å sikre at det ikke oppstår hulrom rundt kummen og at asfalskjøter ikke berører kummen.

Ved graving nærmere kantstein enn 30 cm, skal kantsteinen tas opp og settes på nytt. Granittkantstein kan som hovedregel brukes om igjen, mens betongkantstein ikke tillates brukt om igjen.

Figur 1 Prinsippkisse for grøft

4.3 Igjenfylling og istandsetting

Istandsetting etter graving skal utføres på en kvalitetsmessig god måte slik at det unngås setningsskader og lekkasjer i veidekket.

Gjenbruk av eksisterende masser bør tilstrebes, gitt at de holder tilfredsstillende kvalitet.

Igjenfylling skal utføres og komprimeres lagvis i horisontale sjikt. Lagenes tykkelse avpasses etter komprimeringsmetode samt bredde og dybde på grøft. All komprimering skal utføres maskinelt med dertil egnet utstyr.

Kommunen skal informeres i god tid før asfaltering, slik at det er mulig å utføre kontroll med arbeidet som er utført. Asfaltdekket skal holde minimum samme tykkelse og være av samme type som eksisterende asfalt. Ved samlet asfalttykkelse større enn eller lik 8 cm skal det freses minimum 30 cm bredde inn på eksisterende dekke, slik at fortanning mellom lagene oppnås når ny asfalt legges, se figur 1. Mot skåret kant og på utfrest underlag for fortanning skal det klebes mellom gammel og ny asfalt. Så langt det er mulig skal det benyttes maskinlegging ved asfaltering, og det skal komprimeres med vals.

Dersom det graves i fortau, gang og sykkelveier og andre veier med mindre bredde enn 3,5 meter, skal den aktuelle veistrekningen reasfalteres i full bredde. Der det er eksisterende asfalskjøter nærmere gravestedet enn 2 meter, skal ny asfalt legges fram til denne kjøten.

Beltegående maskiner med stålbelter og maskiner med støttelabber må ikke komme i direkte kontakt med asfaltdekket utenfor gravestedet. Dersom slikt utstyr blir benyttet må tiltak iverksettes.

Dersom asfalten blir påført skade, skal dette repareres etter spesifisering fra kommunen.

For øvrig vises det til Birkenes kommunes veinormal.

Kommunen kan ikke kreve at søker/entreprenør setter veien i bedre tilstand enn før arbeidet startet, men tilbakeføringen skal ha en kvalitet som gjør veien like varig som den var før gravingen startet. For å unngå tvil, bør søker/entreprenør avklare dette med kommunen.

4.4 Vinterarbeider

Graving i kommunal vei i perioder med frost og tele er vanligvis ikke ønskelig på grunn av økt fare for setningsskader og dårligere kvalitet på istandsettingen.

Det skal påses at snø og is ikke kommer ned i grøfta ved igjennfylling.

Entreprenørens ansvar for vinterdrift av gravestedet inntil istandsetting bør framgå av gravetillatelsen.

4.5 Microtrenching

Microtrenching, fresing av spor i asfalten, kan tillates i de tilfeller hvor ledningseier og kommunen finner dette hensiktsmessig. Ved microtrenching er det viktig å ta følgende hensyn:

- Masser under asfalten må holdes stabile, slik at de ikke raser ut ved fresing av spor
- Unngå for skarpe vinkler som kan føre til at asfalten brekker
- Ledningene skal minimum ha 15 cm overdekning.
- Fresesporet skal ha en avstand fra asfaltkant på minimum 0,5 m ved langsgående trenching.
- Tette fugemasser, slik at ikke vanninntrenging forekommer.
- Traseen skal måles inn på samme måte som for andre kabler.

4.6 Trær og grøntanlegg

Det skal tas særlig hensyn slik at trær, røtter og grøntanlegg langs vei ikke skades eller ødelegges. Ved graving under bladkrone eller nærmere enn 3 m fra trær, skal kommunens driftsavdeling kontaktes og godkjenne arbeidene. Omlegging av fotgjengertrafikk over plener og rabatter bør unngås. Hvis dette blir vanskelig, må kommunens driftsavdeling kontaktes for anvisning av nødvendige tiltak.

5. Plassering av kabler og ledninger

Ledninger/rør/kabler skal minimum ha følgende overdekning:

- 60 cm for ledninger/rør med utvendig diameter større enn 125 mm
- 40 cm for ledninger/rør med utvendig diameter mindre enn eller lik 125 mm.
- 40 cm for ledninger/rør i terreng inntil 3 meter utenfor veikant.

Vann-, overvanns og avløpsledninger skal legges etter kommunens gjeldende norm.

I grøfter med flere ledningseiere, skal det tilstrebes så langt det er mulig å overholde avstandskrav etter relevant standard eller tilsvarende.

6. Ansvar

Søker/entreprenør har ansvar for tiltaket fra arbeidet starter opp og inntil det er ferdigstilt og godkjent av kommunen. Skader og ulemper som trafikanter eller andre blir påført som følge av tiltaket, er søkers/entreprenørs ansvar. Søker/entreprenør skal ha ansvarsforsikring i henhold til NS 3430.

7. Garanti/erstatninger

Etter ferdigstilling er veidekkets største tillatte avvik i jevnhet 6 mm for kjøreveier og 8 mm for gang- og sykkelveier målt med 3 meter lang rettholt. Hvis det innen 2 år etter gravearbeidet oppstår setninger større enn 15 mm, kan det kreves reparasjon.

Reetablerte fuger i kantstein og belegningsstein skal ha en garantitid på 2 år mot oppsprekking og avskalling. Trær og vegetasjon som etter 2 år ikke viser synlig vekst og frodighet, skal erstattes.

Eventuelle andre skader som skyldes gravearbeidet, og som oppstår i løpet av garantitiden på 2 år, skal utbedres innen en gitt tidsfrist. Dersom skadene ikke utbedres innen fristen, kan kommunen bestille arbeidene utført for entreprenørens regning.

Garantikravet gjelder i 2 nye år etter at eventuell reparasjon/reetablering er utført.

8. Gebyr

Ved alle søknader om gravetillatelse skal det betales et saksbehandlingsgebyr til kommunen. Gebyret skal dekke kommunens kostnader til saksbehandling og kontroll.

Det skal sendes en søknad om gravetillatelse per veiparsell som det skal graves i.

Gebyrets størrelse finnes i kommunens gebyrregulativ.